

miatt és ugyancsak felhívjuk majd a figyelmet a látványos égi együttállásokra, közelítésekre, melyeknek tudományos szempontból ugyan nincs túl sok és nagy jelentőségük, de remek és egyszerűen megvalósítható fotózási lehetőséget kínálnak, esetenként látványos és kuriózumszámba menő eredményekhez juttatva a kísérletezőt. S akkor még nem szóltunk arról, hogy az így kapott - elsősorban távcsöves - megfigyelések később aztán még tudományos szempontok szerint (pl. asztrometrikusan) is ki-mérhetők.

Zárógondolatként még egyetlen megjegyzést szeretnénk tenni: minden megfigyelésnek csak akkor van értéke, ha azt az adatgyűjtők is megkapják! Csak így válnak feldolgozhatóvá, juttathatók el külföldi társszervezeteknek és nemzetközi adatgyűjtő központoknak - s nem utolsó sorban csak ezen a módon nyílik lehetőség a hazai amatőrök egymás közötti, széleskörű tapasztalatcseréjére!

A jelenségnaptárral kapcsolatos javaslatokat, észrevételeket, észlelési gyakorlatra vonatkozó ötleteket mindenkitől örömmel véve további sikeres munkát és sok derült eget kívánnak

a szerkesztők

*Észlelők
figyelmébe*

jelenségnaptár

november

MINDEN ADAT VILÁGIDŐBEN!

- NOV.1-3. Legkisebb holdsarló megfigyelésének lehetősége 1-én a hajnali, 3-án az esti égen. Újhold 2-án 06:03-kor.
- NOV. 1. 16:25 - 22:19. Hét különböző Jupiterhold-jelenség figyelhető meg, alig hat órán belül. 18:19-19:03-ig az Europa és a Ganymedes árnyéka egyidőben látszik a Jupiter korongján!
- NOV. 4. A (27) Euterpe kisbolygó oppozícióban.
- NOV. 5. A Mars ($-0^m,1$) $0^o04'$ -re északra a 30 Capricorni $5^m,4$ -s csillagtól.
- NOV. 6. A Vénusz földközeli (0,26964 CsE).
- NOV. 8. Hat Jupiterhold-jelenség egymásutáni bekövetkezése. (Lásd Csillagászati Évkönyv 61. oldal)
- NOV. 9. A Taurida meteorraj maximuma.
- NOV.11. A (14) Irene kisbolygó $1^o21'$ -re délre a λ (lambda) Ceti $4^m,7$ -s csillagtól. Az aszteroida fényessége $10^m,3$.
- NOV.13. 01:42 - 07:38. Merkúrátvonulás (részletesen lásd a Csillagászati Évkönyvben)

- NOV.13. 03:12: a (9) Metis elfedi a BD 20⁰775 jelzésű csillagot. A kisbolygó átmérője 190 km, ami az égen az okkultáció idején 0^m23-nak felel meg. Az esetleges fedés megfigyelésére - az égitest bizonytalan pályadatai miatt - az országban bárhol lehetőség nyílna.
- NOV.16. Callisto fogyatkozásban. SZAKKÖRI ÉSZLELÉSI GYAKORLAT! (Részletes cikk a 42.oldalon.) Időpontja: 18:35 - 20:58.
- NOV.16. A Mars (0^m1) megközelíti a δ (delta) Capricorni 3^m0-s csillagot. 15:00-kor tőle mindössze 0^o57'-re északra található.
- NOV.17/ Leonida-meteorraj maximuma. A 16-i telihold miatt a meg-
18. figyelése igen nehéz lesz.
- NOV.19. 05:59: a (15) Eunomia (261 km átmérőjű, 0^m13 látszó szög-
kiterjedésű) kisbolygó elfedi a BD +03^o2400 jelű csilla-
got (lásd az ábrát).
- NOV.20. 21:00. A (27) Euterpe (9^m5) kisbolygó 1^o26'-re északra a ξ (kszi) Arietistől (5^m5).
- NOV.21. (19) Fortuna kisbolygó oppozícióban.
- NOV.21. 05:00. az (5) Astraea (10^m7) 1^o08'-re északra az α (alfa) Cancritól (4^m3).
- NOV.21. 18:00. a (145) Adeona (10^m9) kisbolygó 0^o37'-re északra a ξ (kszi) Tauri 3^m7-s csillagtól.
- NOV.26. 02:00 a (15) Eunomia (10^m3) 0^o33'-re délre a 36 Sextantis 6^m6-s csillagtól.
- NOV.28. A (9) Metis oppozícióban. (Lásd a mellékelt táblázatot.)
- NOV.29. A hajnali órákban legkisebb holdsarló megfigyelési lehetőségek!
- NOV.29. 19:00. a (22) Kalliope (9^m8) kisbolygó 0^o13'-re délre a 95 Tauri (6^m2) csillagtól.
- NOV.30. 03:00 a Merkúr legnagyobb nyugati kitérésben, 20^o12' távolságban a napkorong középpontjától. A 0 magnitúdós fényességű objektum megkeresése a hajnali szürkületben megkísérelhető.
- NOV.30. 08:46. A Hold 5°-kal délre a Merkúrtól. Az ugyancsak közel lévő Vénusszal érdekes együttállás fényképezésére van lehetőség.
- NOV.30. 16:00. A (22) Kalliope (9^m8) 0^o59'-re északra a τ (tau) Tauritól..
- NOV.30. 18:00. A (471) Papagena (10^m1) 0^o49'-re délre az ξ (ep-
szilon) Geminorumtól (3^m2).

19 FORTUNA

	k	m	°	'	
okt 12	4	09.2	+20	25	10.2
17	4	08.7	+20	18	10.1
22	4	07.2	+20	08	10.0
27	4	04.8	+19	55	9.9
nov 1	4	01.7	+19	40	9.8
6	3	57.8	+19	23	9.7
11	3	53.4	+19	03	9.6
16	3	48.6	+18	43	9.6
21	3	43.7	+18	22	9.5
26	3	38.8	+18	02	9.6
dec 1	3	34.2	+17	42	9.7
6	3	30.0	+17	24	9.8
11	3	26.4	+17	09	9.9
16	3	23.6	+16	56	10.0
21	3	21.6	+16	47	10.2

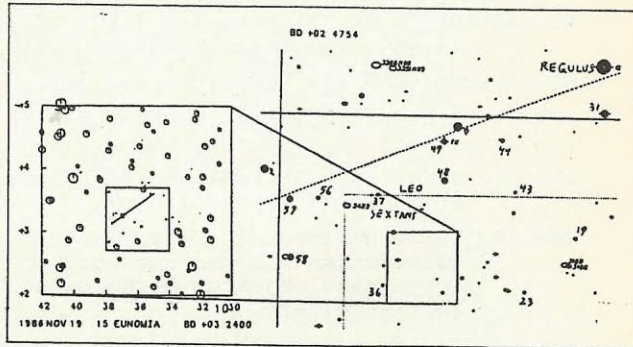
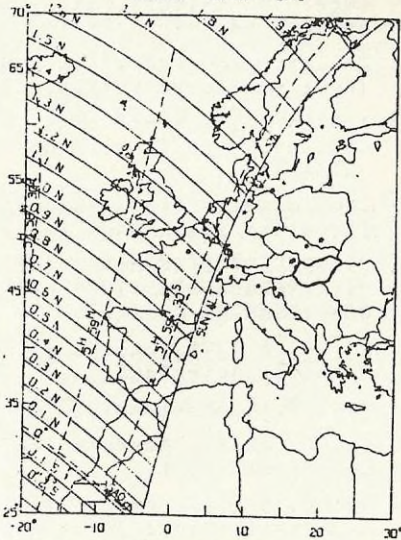
27 EUTERPE

	k	m	°	'	
okt 2	3	01.1	+14	34	10.0
7	2	59.5	+14	25	9.9
12	2	57.2	+14	13	9.8
17	2	54.1	+13	59	9.6
22	2	50.2	+13	42	9.5
27	2	45.9	+13	23	9.4
nov 1	2	41.1	+13	03	9.3
6	2	36.1	+12	42	9.3
11	2	31.1	+12	23	9.3
16	2	26.4	+12	04	9.4
21	2	22.0	+11	49	9.5
26	2	18.3	+11	36	9.6
dec 1	2	15.2	+11	28	9.7
6	2	13.0	+11	24	9.8
11	2	11.7	+11	25	9.9
16	2	11.2	+11	31	10.0

9 METIS

	k	m	°	'	
okt 2	4	39.3	+19	02	9.9
7	4	41.6	+19	14	9.8
12	4	43.1	+19	25	9.7
17	4	43.7	+19	36	9.6
22	4	43.4	+19	46	9.5
27	4	42.2	+19	55	9.4
nov 1	4	40.1	+20	04	9.3
6	4	37.0	+20	13	9.1
11	4	33.2	+20	21	9.0
16	4	28.6	+20	28	8.9
21	4	23.6	+20	35	8.8
26	4	18.1	+20	41	8.8
dec 1	4	12.6	+20	46	8.8
6	4	07.1	+20	51	8.8
11	4	01.9	+20	56	8.9
16	3	57.3	+21	01	9.0
21	3	53.4	+21	07	9.1
26	3	50.2	+21	14	9.2
31	3	48.0	+21	22	9.4

1986 11 19 (15) EUNOMIA BD +03°2400
DIAMETER 261 KM - 0.13

A (15) Eunomia keresőtérképe

Mira maximumok

R	Cet	10.	7,2
V	Cnc	12.	8,5
UZ	And	14.	9,1
U	Cnc	14.	8,5
R	Aur	15.	6,7
X	Dra	17.	8,9
R	Dra	21.	6,7
U	Ori	21.	4,8
Y	Per	24.	8,1
R	Cnc	27.	6,0
R	Ori	28.	9,0

Szimultán időpon- tok novemberre

1/2	20:00-00:00
2/3	20:00-02:00
3/4	22:00-02:00
4/5	22:00-02:00
7/8	22:00-00:00
8/9	22:00-00:00
28/29	19:00-22:00
29/30	19:00-22:00